

Didàctica de l'educació corporal en educació infantil

2014/2015

Codi: 103681

Crèdits: 4

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Christiane Guerao Barbier

Correu electrònic: Christiane.Guerao@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Christiane Guerao Barbier

Prerequisits

No hi ha prerequisits per a aquesta assignatura.

Objectius

Aquesta assignatura de 3r. curs es complementa amb la de Educació Psicomotriu en els centres d'Educació Infantil de 4t. curs, i es pot aprofundir amb la de Joc i moviment en Educació Infantil de 4t. curs.

Objectius:

- Conèixer les principals bases teòriques de l'educació corporal a l'etapa d'educació infantil
- Prendre consciència progressivament de les pròpies accions i decisions a través de la vivència de l'experimentació, les emocions i la comunicació corporal.
- Reflexionar i anar construint un sistema d'actituds que aculli les necessitats dels infants en el marc de l'educació corporal.
- Estudiar i analitzar les condicions més bàsiques per a l'educació del cos dels 0 als 6 anys.
- Valorar el propi cos i el de l'infant com a mitjà d'aprenentatge, expressió, comunicació i creixement personal
- Reflexionar sobre el paper de l'educació corporal en el marc general de l'escola.

Competències

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Saber utilitzar el joc com a recurs didàctic, així com dissenyar activitats d'aprenentatge basades en principis lúdics.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Realitzar treballs en equip a través de sessions de treball corporal.
3. Utilitzar el joc com a recurs didàctic, així com dissenyar activitats d'aprenentatge basades en principis lúdics.

Continguts

Continguts:

1. Bases teòriques de l'educació corporal
 - Perquè Educació corporal a l'Educació Infantil
 - De quin concepte de cos parlem?
 - El cos com a eina d'aprenentatge i comunicació
 - El lloc del cos a l'escola
2. Elements essencials en el desenvolupament de l'infant de 0 a 6 anys
 - Dimensió neurobiològica i cultural
 - Evolució 0-6
 - Sensacions i percepcions
 - To muscular i diàleg tònic
 - Comunicació, expressió i emocions
 - Joc
3. Condicions bàsiques per l'educació del cos dels 0-6 anys
 - Del cos de qui parlem?: infant i adult
 - Actituds del mestre
 - Formació corporal del mestre
 - Currículum a l'Educació Infantil
4. Didàctica de l'educació corporal en Educació Infantil
 - Característiques del treball corporal a l'Educació Infantil
 - Metodologia
 - Relat i documentació

Metodologia

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura.

Majoritàriament s'utilitzaran dinàmiques que començant per l'exposició conceptual i de bases teòriques amb tot el grup classe, es passa a analitzar i debatre la seva aplicació a l'Educació Infantil en seminaris i sessions pràctiques amb grups reduïts (1/3 part del gran grup).

Les activitats formatives que tenen lloc en aquesta assignatura poden ser dirigides, supervisades i autònomes:

- Les activitats dirigides estan conduïdes principalment pel professor/a i es realitzen en els espais de la Facultat. Poden ser o classes amb tot el gran grup, o seminaris i sessions de pràctica corporal en grup reduït. Les classes amb tot el grup es basen en exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Els seminaris i sessions pràctiques són espais de treball per a aprofundir, analitzar, contrastar, debatre, viure, reflexionar i avaluar els continguts de l'assignatura. En els seminaris es fa mitjançant activitats com: l'estudi de casos, vídeos, anàlisis de material, dinàmiques de grup, resolució de problemes, pròpia experiència, discussió-debats, etc. En les sessions pràctiques es realitza a través de la pròpia vivència corporal i la formació i reflexió que aquesta comporta. Els seminaris i sessions pràctiques són d'assistència obligatòria i els estudiants s'adscriuran a un dels tres grups programats.
- Les activitats supervisades pel professor/a fora de l'aula inclouen el conjunt de tutories individuals i grupals, físiques i virtuals, que han de servir per acompanyar a l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge orientant tasques, resolent dificultats i supervisant el seguiment de les seves evidències d'aprenentatge.
- El treball autònom és el que realitza l'estudiant de forma independent per desenvolupar les competències i assolir els objectius de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Magistral en gran grup	10	0,4	
Seminaris i sessions de Pràctica-Laboratori en grup reduït (1/3 part del gran grup)	20	0,8	2, 3
Tipus: Supervisades			
Tutoria i acompanyament	20	0,8	1, 2
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'estudiant	50	2	1, 2, 3

Avaluació

L'avaluació per a superar l'assignatura serà continuada, formativa i compartida.

Serà condició indispensable per aprovar l'assignatura l'assistència mínima a un 80% de les sessions de seminari i pràctica-laboratori, independentment de les causes que puguin causar les faltes d'assistència. Igualment és molt altament aconsellable assistir a totes les sessions en gran grup per la relació que s'estableix entre la teoria i la pràctica.

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar cadascun dels 4 blocs d'activitats d'avaluació de què consta l'assignatura.

Els estudiants que durant el curs hagin assistit i fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit, excepcionalment, se'ls pot donar l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant

un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

Les qualificacions de cada una de les evidències avaluatives es comunicaran en un període no superior a 4 setmanes següents al seu lliurement. L'estudiant que vulgui revisar la nota, haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva comunicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero en tota l'assignatura. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos. Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/acompany/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet. (veure documentació de la UAB sobre el plagi a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Abans de lliurar una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, notes, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa de la UAB:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_03.html

Totes les activitats avaluablestaran sotmeses a criteris formals, entre ells ortografia, redactat i presentació. El professorat podrà suspendre o baixar la nota de l'activitat que consideri que no reuneix uns mínims acadèmics en els aspectes esmentats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de suport al marc teòric-pràctic individuals i grupals	40% nota	0	0	1, 2, 3
Comunicació en grup d'una activitat o seqüència d'aprenentatge	30% nota	0	0	1, 2, 3
Informe d'autoavaluació	10 % nota	0	0	1, 3
Recensió llibre lectura	20 % nota	0	0	1

Bibliografia

Bonàs, M.; Vives, I. (2003). El cuerpo tiene sus razones. Propuestas de la escuela para atender a estas razones. Aula, 122, 85-96.

Bonastre, M.; Fuste, S. (2007). Psicomotricidad y vida cotidiana (0-3 años). Barcelona: Graó.

Conde, J.L.; Viciano, V. (1997). Fundamentos para el desarrollo de la motricidad en edades tempranas. Málaga: Aljibe.

Franc, N. (2002). Tono y emoción en la intervención psicomotriz. Entre Líneas, 12, 15-21.

Garaigordobil, M. (2010). Juego y Desarrollo Infantil: Revisión Teórica y Propuestas de Intervención. Resum conferencia a les V Jornades de Reflexió: Psicomotricitat i escola. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

- Gassier J. (2005). Manual del desarrollo psicomotor del niño. Barcelona: Masson.
- Palou, S. (2004). Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Barcelona: Graó.
- Santos Guerra, M.A. (1991). Prólogo. A F.J. Corpas, F. Toro, J.A Zarco. Educación Física. Manual para el profesor (pp.7-13). Málaga: Aljibe.
- Sugrañes, E.; Angel, M.A. (2007). La educación psicomotriz (3-8 años). Barcelona: Graó.
- Tardos, A. (1991). La mà de l'educadora. Infància, 58(1), 16-21.
- Thió, C. (1999). Importància del joc en la vida dels infants. A Diferents Autors: El Joc a 0-6 anys. IV jornades d'Innovació a l'etapa d'Educació Infantil (pp. 139-145). Bellaterra: ICE-UAB
- Vaca, M.; Varela, M.S. (2006). ¡Estoy dentro de mi cuerpo! Cuadernos de Pedagogía, 353, 26-28.
- Vila, B.; Cardo, C. (2005). Material sensorial (0-3). Manipulación y experimentación. Barcelona: Graó.
- Wild, R. (2002). Educar para ser. Vivencias de una escuela activa. Barcelona: Herder.
- Bibliografia d'ampliació:
- Anton, M. (1994). El cuerpo va a la escuela. Aula, 23, 6-8.
- Appell, G. (2003). Emmi Pikler i Lóczy. Infància, 135, 29-33.
- Arnáiz, V. (1994). Concepción y bases metodológicas de la Educación Corporal (0-3), Aula, 23, 9-13.
- Diferents autors (1999). El Joc a 0-6 anys. IV Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil. Bellaterra: ICE- UAB.
- Garaigordobil, M. (2007). Programa Juego 4-6 años. Juegos cooperativos y creativos para grupos de niños de 4-6 años. Madrid: Pirámide.
- Morgado, I. (2012). Cómo percibimos el mundo. Una exploración de la mente y los sentidos. Barcelona: Ariel.